

Kerncompetenties

Lister gaat uit van de herstelondersteunende visie waarbij het herstelproces van mensen centraal staat. Ons motto is: de juiste cliënt op de juiste plek gedurende de juiste periode. Binnen Lister ben je zelf verantwoordelijk voor je acties en resultaten.

Om bij te dragen aan het succes van de organisatie zet iedereen de onderstaande competenties in. De kerncompetenties zijn beschreven vanuit een algemeen profiel van Lister-medewerker en bijbehorend gewenst gedrag. Deze kerncompetenties worden vervolgens per zorgprogramma aangevuld. Zo ontstaat er een medewerkersprofiel.

Je reflecteert bewust

Je weet waar je goed in bent en waar je wat te leren hebt, kortom je weet wie je bent! Juist daarom blijf je nieuwsgierig naar je eigen beweegredenen en die van anderen. Je geeft en vraagt feedback aan collega's, klanten en samenwerkingspartners: stelt vragen over gemaakte keuzes en vraagt feedback op je eigen handelen.

Gedrag dat daar bij hoort	Bedrag dat daar niet bij hoort
Je bent je bewust van jezelf en durft je eigen normen en waarden ter discussie te stellen.	Je hebt de waarheid in pacht. Je bent niet kritisch op je eigen weerstand.
Je bent nieuwsgierig naar je eigen beweegredenen en die van anderen.	Je stelt vrijwel geen vragen, niet aan jezelf en ook niet aan collega's.
Je wilt jezelf ontwikkelen en staat op voor feedback. Je vraagt naar concrete verbeterpunten en deelt deze met je collega's.	Je vraagt geen feedback over je eigen functioneren. Je reageert geïrriteerd als je kritiek krijgt.
Je leest vakliteratuur om je kennis aan te vullen en informeert bij collega's naar zaken waar je minder van weet.	Je initieert geen nieuwe leermogelijkheden ter versterking van je kennis, vaardigheden.
Je signaleert verbeterpunten en brengt die ook onder de aandacht van anderen.	Als je verbeterpunten signaleert mopper je over wat niet goed gaat.
Je geeft collega's inzicht in je afwegingen die hebben geleid tot je conclusies.	Je kunt niet uitleggen waarom je iets doet.

Je werkt zelfstandig samen

Bij elke keuze staat de vraag, wens en behoefte van je klant centraal. Je bent er van overtuigd dat samenwerken nodig is om het beste resultaat te behalen. Samenwerken met je collega's, maar ook met samenwerkingspartners. In deze samenwerking staat de afspraak met je klant natuurlijk voorop, niet de kaders en belangen van anderen.

Gedrag dat daar bij hoort	Bedrag dat daar niet bij hoort
Je wisselt op eigen initiatief informatie, kennis of ideeën uit met collega's of samenwerkingspartners.	Je deelt alleen informatie als anderen er om vragen.
Je formuleert je mening met overtuigingskracht. Tegelijkertijd ben je in staat om je eigen standpunten opzij te zetten om als team een stap verder te kunnen komen.	Je maakt bij meningsverschillen niet helder wat je standpunten zijn en je helpt niet actief om anderen hun doel te laten bereiken.

Je vindt het leuk om zelf je weg te vinden, binnen je werk en binnen de organisatie en haar richtlijnen.	Je wacht af tot informatie naar je toe komt.
Je werkt actief aan een in- en extern netwerk en stelt dit ook beschikbaar aan collega's.	Je lost alles liever alleen op en besteedt geen tijd aan netwerken.
Je zorgt dat je werk overdraagbaar is naar je collega's.	Je dossiers zijn niet op orde, de afspraken met je klanten zijn niet helder.
Je maakt gebruik van de deskundigheid van anderen. Bijvoorbeeld je collega van een andere afdeling die specialistische kennis heeft over iets wat jij in je werkkuitvoering tegen komt.	Je valt je collega's niet graag lastig met vragen en zoekt het allemaal zelf uit.

Je bent een klantgerichte ondernemer

Jij richt je op het stellen van de juiste vragen, in plaats van het geven van de goede antwoorden. Dat is immers de enige manier om echt te horen wat je klant van je vraagt. Jij hebt het lef om in het belang van de klant je eigen weg te kiezen. Dit doe je omdat je weet dat jij zelf verantwoordelijk bent voor wat je doet. Je krijgt hiervoor de ruimte en bent tegelijkertijd in staat om je keuzes uit te leggen.

Gedrag dat daar bij hoort	Bedrag dat daar niet bij hoort
Je bent gericht op het helder krijgen van de klantvraag. Dat doe je door het nemen van initiatief, het actief verzamelen van informatie, door het stellen van vragen en vooral door te luisteren.	Je gaat ervan uit dat je allang weet wat de klant vraagt. Je geeft aan wat volgens jou de behoefte van de klant/cliënt is zonder eerst vragen te stellen en contact te maken. Op grond van jouw aannames neem je initiatief.
Een correcte administratie is onderdeel van je werk en helpt je scherp te blijven op je resultaten.	Je loopt achter met je administratie; je praat liever met je cliënten.
Je zet je altijd in voor het beste resultaat en zoekt actief en creatief naar kansen en oplossingen.	Je gaat, zonder je eigen inbreng, mee met de aanpak van de klant, ook als je andere of wellicht betere alternatieven kent.
Je doet je werk op je eigen wijze en dat mag best eigenwijs zijn. Als je het maar kunt uitleggen.	Je stelt je volgzaam op; neemt geen initiatief en sluit je aan bij de mening van de meerderheid, zodat je nooit iets uit te leggen hebt.
Je bent duidelijk in wat je voor de klant kunt betekenen.	Je houdt je ideeën en afspraken bewust vaag zodat je er niet op aangesproken kunt worden.
Je kent de regels, kaders en protocollen en gebruikt ze als toetssteen bij je resultaat.	Je volgt protocollen naar de letter op. Je denkt en praat vooral in risico's en doet nooit iets onverwachts.

Medewerkersprofiel

Het medewerkers profiel omschrijft datgene wat nodig is om binnen de organisatie cliënten te kunnen begeleiden. Het profiel is van toepassing op alle functies (zowel Mbo als Hbo) binnen de begeleiding, uiteraard op het eigen niveau.

<p>Omschrijving werkomgeving</p>	<p>Het werken met onze cliënten wordt gekenmerkt door de herstel ondersteunende zorgvisie van de organisatie.</p> <p>Je werkt met cliënten met een psychiatrische problematiek en/of verslavingsproblematiek.</p> <p>Zij wonen zelfstandig en worden ambulante begeleid of ze worden begeleid in een beschermende woonvorm.</p> <p>Je helpt de cliënt bij het benutten van zijn eigen mogelijkheden om de kwaliteit van leven te vergroten. Hierin werk je veelvuldig samen met formele en informele netwerken.</p> <p>Afhankelijk van je functie heb je in een veranderende context een coördinerende rol in de integrale zorgketen van behandeling, rehabilitatie en herstel van de cliënt. Een goed contact / samenwerking en afstemming met de formele en informele netwerken is belangrijk.</p>
<p>Kennis en methodieken</p>	<p>Relevante zorgopleiding op Hbo/Mbo-niveau afhankelijk van de gevraagde functie.</p> <p>Kennis en begrip van de 5 B's uit de richtlijn goede zorg.</p> <p>Kennis en begrip van herstel ondersteunende zorg.</p> <p>Je beheerst de methodiek motiverende gesprekstechnieken en andere reactiveringsmethodieken.</p> <p>Kennis van psychopathologie, als voorwaarde voor een optimale begeleiding, omdat je in je begeleiding rekening moet houden met de gevolgen, voortvloeiend uit de psychiatrische problematiek.</p> <p>Je hebt kennis van en bent geïnteresseerd in de organisatie doelen. Voorbeelden hiervan zijn o.a. : de zorgvisie, participatieladder, User, zorgmonitor.</p> <p>Kennis van het opbouwen van zakelijke en informele (steun) netwerken.</p> <p>Kennis van voorkomen en omgaan met agressie.</p> <p>Kunnen observeren en vroeg-signaleren; het instrumentarium kunnen gebruiken dat daarvoor ontwikkeld is en kunnen vertalen naar de juiste vervolgstap.</p> <p>Kennis van BOPZ (straks wet op verplichte GGZ).</p> <p>Basiskennis van de digitale wereld om cliënten in voor hen relevante programma's (bijvoorbeeld Quli) wegwijs te maken.</p>

<p>Persoonlijke eigenschappen</p>	<p>Je weet wie jezelf bent, staat stevig in je schoenen, maakt niet alles persoonlijk en kunt incasseren.</p> <p>Je bent gretig en pro actief in het verwerven van nieuwe kennis en inzichten, je houding is lerend.</p> <p>Met het oog op de belangen van onze cliënten begrijp je dat we een flexibele houding wordt gevraagd bijvoorbeeld als het gaat om werkstijlen, werktijden, werkplek, taken, rollen etc.</p> <p>Je bent iemand die altijd uit gaat van gelijkwaardigheid tussen mensen. Je signaleert vroegtijdig mogelijke tegenstrijdige belangen van verschillende mensen en partijen. En je bent in staat met tegenstrijdige belangen om te gaan.</p> <p>Je verstaat de kunst van het doorvragen.</p> <p>Je kunt bij (dreiging) van escalatie professioneel handelen.</p> <p>Je kunt omgaan met tegenoverdrachtgevoelens.</p> <p>Van je coördinerende rol in de zorgketen ben je bewust en je kunt daarbinnen flexibel schakelen.</p> <p>Je bent iemand die kan balanceren tussen betrokkenheid en distantie (afstand en nabijheid).</p>
--	--

Begeleidingscompetenties

Je begeleidt herstelondersteunend

De cliënt en zijn vraag staan altijd centraal, hoewel de cliënt de vraag soms niet kan stellen terwijl er wel een behoefte is. Je bent ervan overtuigd dat ieder mens uniek is en kan herstellen. Je bent er ook van overtuigd dat alleen de cliënt zelf de regie van zijn herstel in handen heeft, maar dat hij dat niet alleen hoeft te doen. Je geeft je cliënt de ruimte om zijn levensverhaal te doen en onderzoekt samen welke benadering het beste past bij de wensen, mogelijkheden en beperkingen van de cliënt. Je stimuleert je cliënt om zijn kwaliteiten en mogelijkheden aan te wenden bij de aanpak van problemen. Je gelooft in de potenties en kracht van cliënten om zelf richting te geven aan hun leven en in het recht op volwaardig burgerschap. We herkennen het risico dat we de relatie die is opgebouwd zo belangrijk achten dat een confrontatie als mogelijke versterking van de relatie geen optie meer lijkt. Toch is juist de goede relatie voorwaarde om ook te kunnen confronteren.

Gedrag dat daar bij hoort	Bedrag dat daar niet bij hoort
Je werkt aan het gevoel van vertrouwen en veiligheid en nodigt de cliënt uit zijn eigen verhaal te vertellen. Je toont je oprecht geïnteresseerd.	Je kleurt het eigen verhaal van je cliënt in met je eigen waarden en normen.
Je luistert en reflecteert actief op ervaringen van je cliënt en vraagt door.	Je laat je cliënt nauwelijks aan het woord.
Je bent je bewust van je eigen ervaringen en zet die terughoudend en gepast in.	Je vult in vanuit stereotypen of je eerdere eigen ervaringen en sluit niet aan bij hetgeen de cliënt vertelt.
Je erkent het eigen (levens)verhaal van de cliënt en de betekenis die hij eraan geeft als een belangrijke bron voor herstel.	Je hebt je begeleidingsdoelen al geformuleerd nog voor je cliënt uitgesproken is.
Je gelooft in het herstellend vermogen van je cliënt en spreekt dat ook uit.	Je behandelt de cliënt als chronische patiënt.
Je spant je in om je cliënt te "verleiden" tot bijvoorbeeld het stellen van doelen, het zetten van een volgende stap of het maken van eigen keuzes.	Je schrijft de cliënt voor wat hij/zij in jouw ogen zou moeten gaan doen. Of je bent onzeker of (nieuwe) doelen gesteld kunnen worden en hebt daardoor geen ambitie (hoop) voor je cliënt.
Je geeft terug aan je cliënt wat de gevolgen van zijn handelen kunnen zijn.	Je voorziet dat je cliënt door zijn handelen in de problemen kan komen en deelt je zorg daarover niet met je cliënt.
Zoekt met je cliënt naar waar hij voor zijn bed uitkomt of waar zijn ogen van gaan schitteren.	Je laat merken dat je je cliënt niet serieus neemt.
Je helpt de cliënt om zijn persoonlijke helpende netwerk te ontwikkelen en ermee om te gaan.	Je haalt een stuk eigenwaarde uit het feit dat jij zijn enige contact bent en blijft.
Je gaat samen met je cliënt na welk gedrag ineffectief is en oefent gedragsalternatieven met de cliënt.	Je vermijdt de confrontatie met je cliënt.
Je vraagt regelmatig feedback aan je cliënt.	Je voert nooit een koppelgesprek.
In een crisissituatie, maar liever nog preventief, ben je in staat in te grijpen of te handelen "En nu gaan we het even overnemen".	In een crisissituatie grijp je niet in.

Je begeleidt planmatig

Je werkt methodisch en doel- en resultaatgericht. Hierdoor is het voor de cliënt helder hoe en op welke wijze zijn begeleidingsvragen beantwoord worden. En wordt ook helder wat jij doet en wat de cliënt doet; of wat de cliënt van jou verwacht en wat jij van de cliënt en van anderen die bij de cliënt betrokken zijn verwacht.

Je organiseert je werkzaamheden binnen de beschikbare tijd en met de beschikbare mankracht en middelen. Dit vergt prioritering. Lukt dit niet dan maak je dit kenbaar.

Gedrag dat daar bij hoort	Bedrag dat daar niet bij hoort
Maakt met behulp van het begeleidingsplan heldere afspraken met de cliënt en naastbetrokkenen en evalueert deze tijdig samen met de cliënt.	Je maakt geen begeleidingsplan of je maakt het wel, maar je doelen zijn niet SMART geformuleerd. Je evalueert niet en stelt dus ook nauwelijks bij.
Je herkent de fases van een herstelproces en sluit daarbij aan.	Je begeleidingsplan sluit niet meer aan bij de situatie en fase waarin de cliënt zit.
Samen met je cliënt werk je stapsgewijs naar het uiteindelijke begeleidingsdoel van de cliënt, waarbij je steeds de relatie van de tussenstapjes tot het einddoel helder houdt. Soms laat je ook een tussendoel weer los, omdat er meerdere wegen naar Rome leiden.	Je maakt een plan met een einddoel zonder aan te geven via welke stappen je daar moet komen.
Je staat met je cliënt stil bij elk gehaald tussendoel als een succes.	Je monitort nauwelijks de vooruitgang van de cliënt.
Je bent alert op signalen van cliënt en naastbetrokkenen; je bent open minded en bent flexibel in het aanpassen van werkwijzen bij veranderende vragen en omstandigheden.	Je gaat te zeer op in het halen van je eigen doel met je cliënt om nog aandacht te hebben voor wat er intussen gebeurt. Je stelt je niet flexibel op.
Je weet wat er moet gebeuren en plant dit efficiënt.	Je loopt structureel achter met je begeleidingsplannen. Je bent onbetrouwbaar in je afspraken.
Als je bij een cliënt voor de deur staat weet je waarvoor je aanbelt.	Je gaat onvoorbereid, op de automatische piloot, naar je cliënt.
Je kiest bewust welke interventie je inzet en kunt dit ook uitleggen.	Je doet zonder nadenken wat je collega in een dergelijk geval heeft gedaan.
Je werkt als het nodig is ook buiten je werktijd, omdat het je cliënt helpt.	“Op maandag werk ik nooit”.

Medewerkersprofiel voor iedereen die cliënten begeleidt

Het medewerkers profiel omschrijft datgene wat nodig is om binnen de organisatie cliënten te kunnen begeleiden. Het profiel is van toepassing op alle functies (zowel mbo als hbo) binnen de begeleiding, uiteraard op het eigen niveau.

<p>Omschrijving werkomgeving</p>	<p>Het werken met onze cliënten wordt gekenmerkt door de herstel ondersteunende zorgvisie van de organisatie.</p> <p>Je werkt met cliënten met een psychiatrische problematiek en/of verslavingsproblematiek. Zij wonen zelfstandig en worden ambulante begeleid of ze worden begeleid in een beschermende woonvorm.</p> <p>Je helpt de cliënt bij het benutten van zijn eigen mogelijkheden om de kwaliteit van leven te vergroten. Hierin werk je veelvuldig samen met formele en informele netwerken.</p> <p>Afhankelijk van je functie heb je in een veranderende context een coördinerende rol in de integrale zorgketen van behandeling, rehabilitatie en herstel van de cliënt. Een goed contact/samenwerking en afstemming met de formele en informele netwerken is belangrijk.</p>
<p>Kennis en methodieken</p>	<p>Relevante zorgopleiding op Hbo/Mbo-niveau afhankelijk van de gevraagde functie.</p> <p>Kennis en begrip van de 5 B's uit de richtlijn goede zorg.</p> <p>Kennis en begrip van herstel ondersteunende zorg.</p> <p>Je beheerst de methodiek motiverende gesprekstechnieken en andere reactiveringsmethodieken. Kennis van psychopathologie, als voorwaarde voor een optimale begeleiding, omdat je in je begeleiding rekening moet houden met de gevolgen, voortvloeiend uit de psychiatrische problematiek.</p> <p>Je hebt kennis van en bent geïnteresseerd in de organisatie doelen. Voorbeelden hiervan zijn o.a. : de zorgvisie, participatieladder, User, zorgmonitor.</p> <p>Kennis van het opbouwen van zakelijke en informele (steun) netwerken.</p> <p>Kennis van voorkomen en omgaan met agressie. Kunnen observeren en vroeg-signaleren; het instrumentarium kunnen gebruiken dat daarvoor ontwikkeld is en kunnen vertalen naar de juiste vervolgstap.</p> <p>Kennis van BOPZ (straks wet op verplichte GGZ).</p> <p>Basiskennis van de digitale wereld om cliënten in voor hen relevante programma's (bijvoorbeeld Quli) wegwijs te maken.</p>

<p>Persoonlijke eigenschappen</p>	<p>Je weet wie jezelf bent, staat stevig in je schoenen, maakt niet alles persoonlijk en kunt incasseren.</p> <p>Je bent gretig en pro actief in het verwerven van nieuwe kennis en inzichten, je houding is lerend.</p> <p>Met het oog op de belangen van onze cliënten begrijp je dat we een flexibele houding wordt gevraagd bijvoorbeeld als het gaat om werkstijlen, werktijden, werkplek, taken, rollen etc.</p> <p>Je bent iemand die altijd uit gaat van gelijkwaardigheid tussen mensen.</p> <p>Je signaleert vroegtijdig mogelijke tegenstrijdige belangen van verschillende mensen en partijen. En je bent in staat met tegenstrijdige belangen om te gaan.</p> <p>Je verstaat de kunst van het doorvragen.</p> <p>Je kunt bij (dreiging) van escalatie professioneel handelen. Je kunt omgaan met tegenoverdrachtgevoelens.</p> <p>Van je coördinerende rol in de zorgketen ben je bewust en je kunt daarbinnen flexibel schakelen.</p> <p>Je bent iemand die kan balanceren tussen betrokkenheid en distantie (afstand en nabijheid).</p>
--	--

Medewerkersprofiel OGGZ

Het medewerkers profiel per zorgprogramma omschrijft datgene wat echt onderscheidend is t.o.v. andere zorgprogramma- en reguliere begeleiding. Het profiel is van toepassing op alle functies (zowel mbo als hbo) binnen de begeleiding, uiteraard op het eigen niveau.

<p>Werkomgeving</p>	<p>Het werken binnen het zorgprogramma OGGZ wordt over het algemeen gekenmerkt door een hectische omgeving. Er gebeurt veel en er is regelmatig sprake van dreiging of agressie.</p> <p>De doelgroep wordt gekenmerkt door persoonlijkheidsproblematiek in combinatie met middelengebruik. Een ander kenmerk is de afwezigheid van een adequate hulpvraag en het onvermogen om problemen zelf op te lossen.</p> <p>De herstelondersteunende begeleiding binnen het zorgprogramma is voornamelijk gericht op herstelfase 1 (contact maken en vertrouwen winnen) en herstelfase 2 (relatie bouwen).</p> <p>Het feit dat je lange tijd gericht bent op het contact maken en bouwen aan een relatie kent ook een risico. De gerichtheid op de relatie kan veroorzaken dat je je met handen en voeten gebonden voelt omwille van het behoud van de relatie. Er is dan geen ruimte meer om te confronteren. Het werken binnen het zorgprogramma kan echter niet zonder dat de cliënt wordt aangesproken en geconfronteerd. Dit is heel goed mogelijk in de zin van spiegelen van gedrag, maar het vereist wel wat stuurmanskunst.</p> <p>Gebruikers hebben over het algemeen geen last van hun problematiek zolang ze gebruiken. De motivatie is daarmee moeilijk op te sporen. Daarmee is het aansluiten bij de eigen motivatiecirkel van de cliënt een extra uitdaging.</p> <p>De cliënten hebben over het algemeen weinig zelfvertrouwen; weinig vertrouwen in de toekomst en weinig fiducia in instanties.</p> <p>Onze cliënten zijn feitelijk chronisch in crisis, de fases worden omschreven als; fase 1: overweldigd door aandoening; fase 2: worstelen met aandoening.</p>
<p>Kennis en methodieken</p>	<p>Kennis van middelen en verslaving is een vereiste om binnen het zorgprogramma werkzaam te zijn.</p> <p>Kennis van bemoeizorg: cliënt binnen krijgen en houden.</p> <p>Kennis over het omgaan met agressie en dreiging is een voorwaarde. Dit vraagt onder andere een nadrukkelijker afstemming van woordkeus en gebaren op je cliënt. Maar ook een bewuste snelle en directe manier van communiceren. Een dikke huid en een lange adem helpt je in het werken met onze cliënten.</p> <p>In staat zijn met drang tot verandering te bewegen en daarna weer terug kunnen schalen tot empathie en bemoediging.</p> <p>Presentiebenadering is extra van toepassing om het vertrouwen te winnen en iemand weer iets zelf laten doen.</p>

<p>Persoonlijke eigenschappen</p>	<p>Dit zorgprogramma vraagt een grote dosis incasseringsvermogen van iedereen die er werkzaam is.</p> <p>Stevig in je schoenen staan en emotionele stabiliteit is een voorwaarde om te kunnen gaan met manipulatief gedrag en intimidatie. Je kunt omgaan met dagelijkse tegenoverdrachtgevoelens.</p> <p>Je hebt een talent om op de juiste momenten te schakelen tussen: rigide-flexibel en toegeeflijk; tussen ongeduldig-geduldig en lethargisch; voorspelbaarheid-creatief- en onbezonnen.</p> <p>Ook als je je machteloos voelt over de situatie van je cliënt blijf je je cliënt actief benaderen en blijf je op zoek naar soms hele kleine signalen die op een vorm van motivatie zouden kunnen duiden.</p> <p>Jij houdt altijd verwachtingen, hoe klein ook, maar je accepteert het hier en nu realistisch en kunt je eigen verwachting steeds bijstellen.</p>
--	---

Medewerkersprofiel Langdurige Zorg

Het medewerkers profiel per zorgprogramma omschrijft datgene wat echt onderscheidend is t.o.v. andere zorgprogramma- en reguliere begeleiding. Het profiel is van toepassing op alle functies (zowel mbo als hbo) binnen de begeleiding, uiteraard op het eigen niveau.

<p>Werkomgeving</p>	<p>Het werken binnen het zorgprogramma Langdurige Zorg wordt over het algemeen gekenmerkt door het feit dat het merendeel van de cliënten langdurig opgenomen is geweest. Dit kan zijn in de reguliere psychiatrie keten maar ook in justitiële klinieken.</p> <p>Als gevolg van het gehospitaliseerd zijn, moet je binnen het zorgprogramma meer nog dan bij andere cliënten nadrukkelijk aansluiten bij de leefwereld van de cliënt. Het winnen van vertrouwen is een langdurige zoektocht naar ingangen bij de cliënt. Dit betekent ook dat je veel in de directe omgeving van de cliënt verkeert.</p> <p>Afhankelijk van de onderliggende psychopathologie is er sprake van veel dynamiek (co-morbiditeit of sec ASS II problematiek) of juist heel weinig dynamiek (AS I problematiek). Het tempo ligt in het laatste geval laag, er is sprake van energieverlies, decorumverlies, apathie, depressie etc (symptomen van hospitalisatie).</p> <p>De forensische doelgroep heeft altijd een bepaalde mate van risicogedrag in zich en heeft moeite het aangeleerde gedrag vanuit de kliniek zelfstandig vast te houden. De begeleiding bestaat dus voor een flink deel uit het bieden van structuur. Desondanks is het belangrijk om bij begeleiding zo min mogelijk de zelfstandigheid van de bewoners aan te tasten.</p> <p>Het merendeel van de cliënten heeft als gevolg van de psychiatrische aandoening forse beperkingen of psychische kwetsbaarheden. Vanwege jarenlang medicatiegebruik is tevens de kans op allerlei somatische aandoeningen groot. De cliënt herkent die problematiek niet in alle gevallen zelf nog.</p> <p>De behandelaar is nadrukkelijker aanwezig dan op andere locaties.</p>
<p>Kennis en methodieken</p>	<p>Beheersing van de methodieken die gericht zijn op het reacteren en dan stabiel houden van cliënten is een voorwaarde.</p> <p>Deze methodieken worden ook gebruikt in de bemoeizorg: vooral het verleiden tot doen van dingen en het aantrekkelijk maken van activiteiten e.d.</p> <p>In geval van een forensische doelgroep is kennis van TBS-wetgeving en risico-taxatie-instrumenten van belang.</p> <p>Kennis van groepsdynamica is een vereiste om binnen het zorgprogramma werkzaam te zijn (ivm 24-uurszorg).</p> <p>Presentie benadering is extra van toepassing om het vertrouwen te winnen en iemand weer iets zelf laten doen.</p>

	<p>Vanwege de langdurige problematiek van de cliënten is een samenwerking met ketenpartners / behandelaren noodzakelijk. Er wordt over en weer veel informatie uitgewisseld. Je moet dus in staat zijn met ketenpartners/ behandelaren de juiste informatie uit te wisselen en de juiste vragen te stellen.</p>
<p>Persoonlijke eigenschappen</p>	<p>Hier geldt de dynamiek van de kleine stapjes. Blij kunnen zijn met elk klein stapje en dus elk klein succesje is een voorwaarde om binnen het zorgprogramma te kunnen werken.</p> <p>Voor de cliënten in het zorgprogramma is het van belang dat je je langere tijd verbindt, een lange adem hebben.</p> <p>Je zoekt steeds nieuwe technieken om je cliënt te activeren. Van de andere kant moet je ook stevig in je schoenen staan en kunnen incasseren. Daarin vervul je een voorbeeldrol. Je moet het een uitdaging vinden om die kleine stapjes te bedenken en uit te voeren en daarvan een succes te maken.</p>

Medewerkersprofiel Zorgprogramma ASS

Het medewerkers profiel per zorgprogramma omschrijft datgene wat echt onderscheidend is t.o.v. andere zorgprogramma- en reguliere begeleiding. Het profiel is van toepassing op alle functies (zowel mbo als hbo) binnen de begeleiding, uiteraard op het eigen niveau.

<p>Werkomgeving</p>	<p>Het werken binnen het zorgprogramma ASS wordt over het algemeen gekenmerkt door een duidelijke en gestructureerde omgeving en werkprocessen. Dat komt terug in de praktijk van alle dag. De omgeving is voorspelbaar, met zo nodig een vaste inrichting; terugkerende activiteiten op vaste dagen en tijden; structuur is tevens terug te vinden in de agendavoering.</p> <p>Natuurlijk zijn alle cliënten uniek; de eigen omgeving van een cliënt kan ook chaotisch zijn. De cliënten kunnen hyposensitief maar ook hypersensitief zijn.</p> <p>De cliënten binnen het zorgprogramma ASS hebben hun eigen denk en leefwereld, hun sociale interactie is atypisch, dit maakt dat je als medewerker je extra moet inspannen om de wereld van de cliënt te herkennen. Dit legt extra nadruk op het overleggen met collega's om de cliënt beter te kunnen begeleiden.</p>
<p>Kennis en methodieken</p>	<p>Kennis van autisme, aangevuld met expertise en advies van de meest betrokken ketenpartners, LKHN en Altrecht ASS.</p> <p>De basiscursus autisme en de nascholing voortkomend uit de samenwerking met het Leo Kannerhuis is een vereiste om binnen het zorgprogramma werkzaam te zijn.</p> <p>Er is geen unieke methode voor de begeleiding van ASS-clienten. In algemene zin is het belangrijk dat je in staat bent om binnen elke methode de nadruk te leggen op eenvoudig en ondubbelzinnig taalgebruik, maar ook op voorspelbaarheid en stressreductie.</p> <p>Je communiceert concreet en ondubbelzinnig (zo weinig mogelijk gebruik van beeldspraak) met je cliënten. Je bent in staat het unieke communicatiepatroon en interactiepatronen van de cliënt te herkennen. Ook herken je het aangeleerde gedrag van je cliënt (coping gedrag).</p> <p>Naast het herkennen kun je het gedrag van de cliënt en de patronen daarin bespreekbaar te maken. Daarin is het belangrijk dat je kunt duiden wat eigen is aan de cliënt, welk gedrag beïnvloed wordt door ASS en welk gedrag het gevolg is van eventuele comorbiditeit.</p> <p>Je kunt interventies inzetten die aansluiten bij de leef- en ervaringsomgeving van de ASS-client.</p> <p>Je bent in sommige situaties de tolk voor je cliënt ten behoeve van de aansluiting bij sociale interacties.</p>

**Persoonlijke
eigenschappen**

Structuur is een item in het werken binnen het zorgprogramma. Dat betekent niet dat je zelf super gestructureerd moet zijn om binnen het zorgprogramma te werken. Maar je moet het leuk vinden om bewust te structureren en structuur te bieden, en ook om de cliënt te ondersteunen bij het vinden en ontwikkelen van zijn eigen structuur.

Bepaalde prikkels kunnen op de cliënten binnen het zorgprogramma andere en wellicht ook grotere (hogere prikkelgevoeligheid) effecten hebben. Hiervan moet je je bewust zijn en je realiseren dat je eigen referentiekader niet dat van je cliënt is.